

Les coses que em preocupen

Vet aquí que, sense saber ben bé com, m'he vist convertit en una mena de comentarista polític del «Ronsana». Això —permeteu-me que us ho digui— em fa una certa vergonya, perquè no és pas la meua especialitat. Si m'hi conformo, almenys per ara, és perquè tinc l'esperança que tard o d'hora algú més ben preparat m'hi substituirà.

Mentrestant, com un atenuant a la meua gosadia, puc alegar, això sí, que res de la nostra terra no m'és estrany i que em preocupa enormement la política que s'hi fa. Per això us parlaré, en el camp de la política del país, de les coses que em preocupen.

● Em preocupa la continuïtat del camí cap a la democràcia. ¿Algú sap què fan i què projecten els estaments que tenen la força i els diners, per als quals la democràcia representaria deixar de ser els amos de l'estat? I no em refereixo tant als energúmens que de tant en tant baladregen, sinó més aviat als que callen. S'han resignat tan fàcilment a perdre el poder? O és que de fet encara no l'han perdut i estan segurs que no el perdran? O bé conspiren silenciosament per recobrar-lo?

● Em preocupa una crisi econòmica i laboral que no veig gens clara. No vull dir pas que no n'hi hagi, sinó que em sembla que no n'hi hauria d'haver, és a dir, que és més mantiguda que combatuda. Una crisi que pot durar tant com vulguin els oligarques posseïdors del gran capital, governants inclosos, i no tan poc com voldríem nosaltres. Ja que, posats a mesurar les forces, les companyies multinacionals, la banca, els trusts i les empreses estatals poden aguantar molt més que vosaltres o jo, amb un sou o amb una botigueta.

● Mentrestant, s'està elaborant una constitució. Una constitució que ha de ser aprovada per les corts espanyoles, on tenen majoria —aliades quan els convé— les forces polítiques hereves del règim anterior. Malgrat totes les concessions que hagin anat fent —a canvi de què?— en el projecte previ acabat de redactar, hi haurà uns límits dels quals probablement no es podrà passar si no volen. I no ho voldran si no és que la resistència els vingui de dintre mateix del partit del govern, que per a ser majoria ha hagut d'absorbir —a canvi de què?— gent més o menys capacitada de l'antiga oposició democràtica espanyola.

Però, a més a més, per a nosaltres, és una constitució espanyola, no pas una constitució catalana. És doncs, podríem dir, de confecció, no pas feta a mida, a la nostra mida. En el millor dels casos, haurà de passar gaire temps abans no ens en puguem fer una tots sols?

● Perquè, a Catalunya, em preocupa el perill de creure que una autonomia petiteta —que de moment ho serà— ha de resoldre tots els problemes del nostre

poble. Certament, en altres temps havíem demostrat —i penso que podem tornar-ho a demostrar— que, per poques eines que tinguem, treballem molt millor a casa nostra que els colonitzadors de la capital amb tots els mitjans. Però una autonomia petiteta, que haurem d'anar fent créixer, com sempre, a còpia de tossuderia, donarà fruits petitets, almenys de moment. I em fa por que davant d'aquests fruits migrats els derrotistes i sucursalistes de sempre tornin a dir: d'això ens serveix, l'autonomia?

● Em preocupen també, i molt, els nostres partits polítics d'oposició i els nostres sindicats. Cada vegada que unes declaracions intrascendents fan esclatar una polèmica entre líders, cada vegada que públicament o en privat qualsevol dirigent es veu capaç de desqualificar despectivament un altre partit o un altre sindicat, penso quant els deu faltar encara per a ser veritables polítics si no veuen, com penso que veu una gran part del poble ras, que no és moment de divisions, sinó, encara, d'una acció comuna per a aconseguir una democràcia plena i una autonomia de debò.

● Em fan una certa por els mitjans d'informació pública: els diaris i revistes, la ràdio (la televisió, desgraciadament, encara no). I aquí faria bé de comptar-m'hi jo també. Em temo que després de tants anys de mordaça, amb un esforç constant i heroic de molts per dir alguna cosa entre línies, ara hàgim caigut en la xerrameca i l'esgarip. Vull dir que s'escriu i es parla massa i massa superficialment i es diuen massa estirabots. Tothom es veu capaç de parlar de tot i força sense mesurar la pròpia capacitat de pensar i de dir. I és ben cert que, al costat de la informació que els polítics donen al poble, el poble ha de poder donar la seva opinió als polítics. Però molt sovint veig predominar el sensacionalisme sobre la veritat, el partidisme sobre l'equanimitat, la lleugeresa sobre la reflexió. Més que mai, em penso, caldria valorar la qualitat que sempre he desitjat a qui s'adreça al públic: escriure o parlar poc, dient molt i clar.

● I em preocupa el poble. Un poble que té tot el dret de demanar allò que li pertoca: el dret de ser lliure, el dret de decidir, el dret de ser respectat. Però penso que corre el perill de mantenir els hàbits del temps de la dictadura i esperar que tot li donin —si li donen—. Al costat d'aquests drets, tenim el deure de treballar per obtenir, el deure de ser responsables, el deure de pensar, el deure de respectar.

* * *

Tot això em preocupa, i moltes altres coses encara.

Però no voldria pas que en traguéssiu la conclusió que sóc escèptic o pessimista. Justament em preocupa perquè crec que hi ha un camí obert, que si fos tancat ja m'hi ajeuria resignadament.

Confio, malgrat tot, en el seny del poble. Un poble que, traient-se la son de les orelles, sàpiga pressionar perquè els mitjans d'informació reflecteixin la voluntat de la majoria conscient; perquè els partits polítics busquin la unitat en bé de Catalunya més que no pas «espais de poder». Un poble conscient que no es limitarà a cridar en les manifestacions multitudinàries, sinó que votarà en les eleccions municipals persones honestes i fidels a la terra més que no pas unes sigles o uns eslògans demagògics. Un poble que sabrà veure en aquests representants elegits per a regir els municipis, les dones i els homes que tindran a les mans el país per fer-lo net, per fer-lo ben administrat, per fer-lo habitable, per fer-lo just. Per fer-lo prou fort per a aconseguir, amb serenitat, amb tenacitat, amb esforç, el reconeixement de l'autodeterminació de Catalunya.

Joan Ruiz i Calonja

ZEM:
a, 27
28 81